

**ZİRAAT FAKÜLTELERİNDE EĞİTİM KALİTESİ VE ÖĞRENCİLERİN MESLEĞİN GELECEĞİ
ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ:
T.Ü. TEKİRDAĞ ZİRAAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

Gökhan UNAKITAN¹

Harun Hurma¹

Celal DEMİRKOL¹

1.GİRİŞ

Bu çalışmada Tekirdağ Ziraat Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları incelenmiş, bu fakülteyi tercih etme nedenleri araştırılmıştır. Bunun yanında aldıkları eğitimden ne kadar memnun oldukları belirlenmiş ve mezuniyet sonrasında ziraat mühendisliği mesleğinden beklentileri ortaya konulmuştur.

2.MATERYAL VE METOD

Çalışmanın ana materyalini anketler yardımıyla elde edilmiş birincil veriler oluşturmaktadır. Veri toplamada öğrenciler ile yüzyüze görüşülerek anket yapılmıştır. Anketlerin uygulanmasında örnekleme yoluna gidilerek anket yapılmıştır. Daha sonra elde edilen veriler çeşitli istatistiki ve ekonometrik yöntemlerle analiz edilerek yorumlanmıştır.

Fakültemizde 1999-2000 eğitim-öğretim yılı itibariyle kayıtlı bulunan öğrenci sayısı toplam 1572' dir.

Anket yapılacak öğrenci sayısı aşağıdaki örnekleme formülü yardımıyla hesaplanmıştır. Burada sonlu populasyonlar için oranlardan yararlanılan örnekleme formülü kullanılmıştır. Bu hesaplamada hipotez, öğrencilerin ziraat fakültelerine isteyerek gelmeleri ya da istemeyerek gelmeleri üzerine kurulmuştur. Bu oranın daha önceden bilinmemesi üzerine formülde % 50 olumlu, % 50 olumsuz oranları kullanılarak en yüksek örnek hacmini vermesi sağlanmıştır. Hata oranı $d = 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

$$n = \frac{4.N.p.q}{4.p.q + d^2(N-1)}$$

formülü yardımıyla,

N: 1572

P: 0.5 ve q: 0.5

d: 0.05 olmak üzere örnek hacmi;

$$n = \frac{4.(1572).(0.5).(0.5)}{4.(0.5).(0.5) + (0.05)^2(1572-1)} = 319 \quad \text{öğrenci ile görüşülecektir.}$$

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

3.1. GENEL BULGULAR

3.1.1. Ebeveynlerin Eğitim Düzeyi

Öğrencilerin ebeveynleri çoğunlukla ilkököl mezunudur. İlkokul mezunu olan annelerin oranı yaklaşık %50'nin üzerinde iken bu oran babalarda % 38 civarındadır. Aynı şekilde babalarda üniversite mezunu olma durumu annelere göre daha yüksektir (%18.8). Okur-yazar olmama durumu annelerde daha yüksektir

¹ Ar.Gör., T.Ü.Tekirdağ Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ.

Çizelge 1. Öğrencilerin Anne ve Babalarının Eğitim Düzeyleri

Eğitim düzeyleri	Anne (%)	Baba (%)
Okur-Yazar değil	7,4	1,3
İlkokul	50,3	37,6
Ortaokul	8,7	11,4
Lise	21,5	28,9
Üniversite	10,1	18,8
Lisansüstü	2,0	2,0
Toplam	100,0	100,0

3.1.2. Aile Reislerinin Meslek Durumu

Anket yapılan öğrencilerin aile reislerinin meslek durumuna baktığımızda emekli, memur ve serbest meslek sahibi olan öğrencilerin oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Aile reisi çiftçi olan öğrencilerin oranı %15,4' dür.1970-1971 yılında yapılan bir araştırmaya göre bu oran Türkiye geneli için % 25, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesinde ise % 22 olarak saptanmıştır. Bu oranlar dikkate alındığında ülkemizde Ziraat Fakültelerinde okuyan öğrenciler içinde çiftçi çocuklarının oranının düşmekte olduğu görülmektedir (Çizelge 4).

Çizelge 2: Aile Reislerinin Mesleklere Göre Dağılımı (%)

Meslekler	Oran (%)
Çiftçi	15,4
Memur	18,8
İşçi	10,7
Esnaf	7,4
Serbest	16,8
Emekli	22,1
Ev hanımı	6,0
Diğer	2,7
Toplam	100,0

3.1.3. Annenin Çalışma Durumu

Öğrencilerin büyük bir kısmının (% 81,2 gibi) annesi çalışmamaktadır.

Çizelge3: Öğrenci Annelerinin Çalışma Durumu (%)

Çalışma Durumu	Oran (%)
Çalışıyor	18,8
Çalışmıyor	81,2
Toplam	100,0

3.1.4. Ailelerin Aylık Gelir Düzeyleri

Ziraat Fakültesindeki öğrencilerin ailelerinin ortalama aylık gelirleri incelendiğinde, öğrencilerin % 38,1'inin ailesinin aylık geliri 201-500 milyon arasında değişmektedir. Ailesinin aylık geliri 101-200 milyon arasında olan öğrencilerin oranı ise % 33,5'tir. Öğrencileri %45,6'sının ailesinin aylık gelirinin 200 milyondan daha düşük olduğu görülmektedir. Her ailede ortalama 3-4 bireyin bulunduğu göz önüne alındığında günümüz koşullarında bu gelir düzeyinin yetersiz olduğu söylenebilir.

Çizelge 4: Öğrenci Ailelerinin Aylık Ortalama Gelir Durumu (%)

Gelir Grupları (Milyon TL)	Oran(%)
1-100	12,1
101-200	33,5
201-500	38,1
501-1000	10,2
1000+	6,1
Toplam	100,0

3.1.5. Yabancı Dil Düzeyi

Günümüzde bir yabancı dil bilinmesi dahi kişiye iş bulabilme açısından önemli avantaj sağlamaktadır. Çünkü çağın getirdiği globalleşme gerek özel firmaları gerekse kamu kuruluşlarını diğer ülkelerle irtibat halinde olmaya zorlamaktadır. Bu koşullarda iş bulabilme imkanı zaten kısıtlı olan ziraat mühendislerinin yabancı dil konusunda yeterli düzeyde olmaları gerekmektedir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında eğitim gören öğrencilerin % 44,2'sinin yabancı dil açısından yetersiz olduğu görülmektedir. Buna yabancı dil seviyesi "orta" olanlar da eklendiğinde bu oran yaklaşık olarak %85'lere kadar çıkmaktadır.

Çizelge 5: Yabancı Dil Düzeyi

	Oran (%)
Çok iyi	4,8
İyi	10,6
Orta	40,4
Zayıf	44,2
Toplam	100,0

3.2.EĞİTİM-ÖĞRETİM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

3.2.1. Okuduğu bölümün kaçınıcı tercih olduğu

Görüşme yapılan öğrencilerin %12,1'i ziraat fakültesini ilk üç tercih arasında seçerken, %58,4'ü 14-18. tercih arasında seçmişlerdir. Bu oranlar dikkate alındığında görülüyor ki ziraat fakültesi öğrencilerinin çoğu ziraat fakültesini son tercihler arasında düşünmüşlerdir. Ziraat mühendisliğinin diğer mesleklere göre tercih edilme oranının düşük olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 6: Öğrencilerin Ziraat Fakültesini Tercih Sırası (%)

Tercih Sırası	Oran (%)
1-3	12,1
4-8	15,4
9-13	10,1
14-18	58,4
Ek Kontenjan	4,0
Toplam	100,0

3.2.2.ÖYS sınavına kaçınıcı girişte kazandı

Araştırmada fakülteyi kaçınıcı girişte kazandıkları ile ilgili sorulan soruya öğrencilerin %41,6 gibi büyük bir çoğunluğu ikinci girişte kazandıklarını belirtmişlerdir. Bunu ilk girişte ve üçüncü girişte kazananlar izlemektedir(%23,5 gibi aynı oranla). Üçüncü girişte kazananların oranı %11,4 gibi düşük bir orandadır.

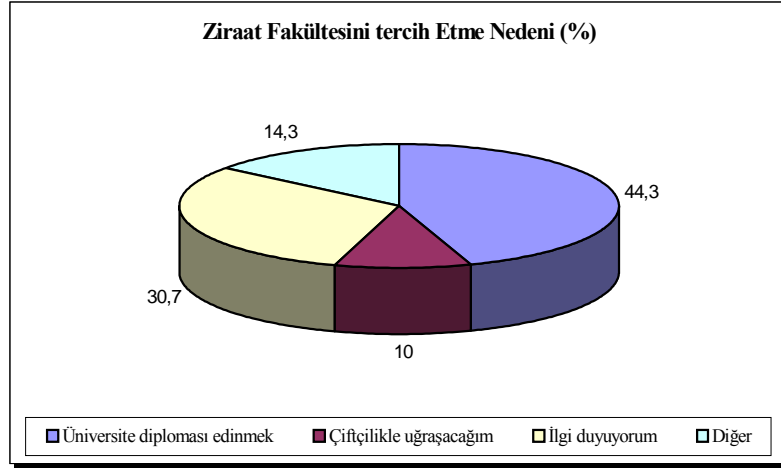
Çizelge 7: Öğrencilerin Fakülteye Kaçınıcı Yılda Girdikleri (%)

	Oran (%)
İlk girişte kazandım	23,5
İkinci girişte kazandım	41,6
Üçüncü girişte kazandım	23,5
Üçten fazla	11,4
Toplam	100,0

3.2.3.Ziraat Fakültesini Tercih Etme Nedeni

Öğrencilerin %44,3'ü ziraat fakültesini tercih etmelerindeki en büyük nedenin üniversite diploması edinmek olduğunu belirtmişlerdir. Buna diğer nedenler (fakültenin oturduğu şehirde olması, askerlik, ziraat teknisyeni olması, v.s.) eklendiğinde öğrencilerin yaklaşık %60'ının ziraat fakültesine gelmesindeki amacın çok

farklı olduğunu görmekteyiz. Bu mesleğe ilgisinden dolayı ziraat fakültesini seçenlerin oranı ise %30'dur. Çiftçilikle uğraştığından veya uğraşacağından dolayı ziraat mühendisliğini seçen öğrencilerin ancak % 10'luk bir kısmıdır.

3.2.4. Bölüme girdiği an ile şu andaki görüşler arasında nasıl bir değişme olduğu

Öğrencilere fakülteye başladıkları an ile şu andaki görüşleri arasındaki değişme sorulduğunda; öğrencilerin %44,9'u fakülteye isteyerek girdiklerini ve hala sevdiğini söylemişlerdir. Bunu bölüme istemeyerek girdim; fakat şimdi seviyorum şeklinde düşünenler (%40,1) izlemektedir. Bölüme isteyerek giren; fakat şimdi sevmeyenlerin oranı %4,1'dir.

Çizelge 9: Öğrencilerin Fakülte-Bölümleri Hakkındaki Görüşlerinin Değişme Durumu (%)

Görüşler	Oran (%)
Bölüme istemeyerek girdim fakat şimdi seviyorum	40,1
Bölüme istemeyerek girdim hala sevmiyorum	10,9
Bölüme isteyerek girdim fakat şimdi sevmiyorum	4,1
Bölüme isteyerek girdim hala seviyorum	44,9
Toplam	100,0

3.2.5. Ders dışındaki zamanların değerlendirilebilmesi için fakülte olanaklarının yeterliliği

Görüşme yapılan öğrencilerin %96 gibi büyük bir oranı ders dışı zamanların değerlendirilmesinde fakülte olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Çizelge 10: Ders Dışı Zamanların Değerlendirilebilmesine İlişkin Fakülte Olanakları (%)

Görüşler	Oran (%)
Yeterli	4,0
Yetersiz	96,0
Toplam	100,0

3.2.6. Ders dışındaki zamanların değerlendirilebilmesi için yapılması gerekenler

Öğrencilere ders dışındaki zamanların daha iyi değerlendirilebilmesi için yapılması gerekenler hakkındaki görüşleri sorulduğunda %71,5'i bilgisayar imkanlarının artırılması, %69,4'ü sosyal etkinliklerin artırılması, %61'i meslekle ilgili seminer ve gezilerin artırılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Çizelge 11: Ders Dışındaki Zamanların Değerlendirilmesine İlişkin Öğrencilerin Görüşleri

Görüşler	Oran (%)
Laboratuar imkanları artırılmalı	53,3
Sosyal etkinlikler artırılmalı	69,4
Gazete, kitap köşesi oluşturulmalı	28,1
Sportif faaliyetlere daha çok yer verilmeli	51,9
Kütüphane imkanları geliştirilmeli	31,6
Bilgisayar imkanları artırılmalı	71,5
Meslekle ilgili seminer ve geziler artırılmalı	61
Kantinler iyileştirilmeli	35,1

3.2.7. Fakülteadaki sosyal faaliyetlerin yeterli olup olmadığı

Anket yapılan öğrencilerin %93,9 gibi büyük bir çoğunluğu fakülteadaki sosyal faaliyetleri yetersiz bulmaktadırlar.

Çizelge 12: Fakülteadaki Sosyal Faaliyetlerin Yeterliliği

Görüşler	Oran (%)
Yeterli	6,1
Yetersiz	93,9
Toplam	100,0

3.2.8. Sosyal faaliyetlerin artırılması için yapılması gerekenler

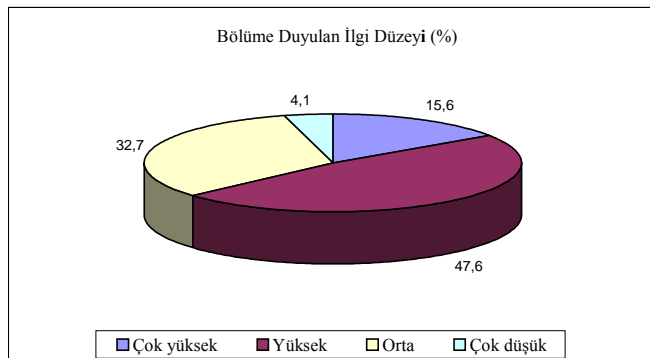
Sosyal faaliyetlerin artırılmasına ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde; %62,3'ü geziler düzenlenmesinin ve %61,6'sı da tiyatro ile sinema salonunun yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğrenciler bir önceki bölümde sosyal faaliyetleri yetersiz bulmuşlardır. Fakülte Dekanlığının aşağıdaki önerileri göz önüne alarak bu konuda yeni düzenlemelerde bulunması öğrencilerin sosyal faaliyetlerini daha iyi değerlendirilmesine yardımcı olacaktır.

Çizelge 13. Öğrencilerin Sosyal Faaliyetlerle İlgili Önerileri

Görüşler	Oran (%)
Tiyatro, sinema salonu	61,6
Sportif faaliyetlere ağırlık verilmeli	39,9
Çeşitli kulüpler açılmalı	32,9
Öğrenci-Hoca ilişkisini artırıcı toplantılar yapılmalı	33,6
Geziler düzenlenmeli	62,3
Çay partileri yapılmalı	12,6
Öğrencileri kaynaştıracak aktiviteler artırılmalı	31,8
Meslekle ilgili konferans, seminer düzenlenmeli	56,0

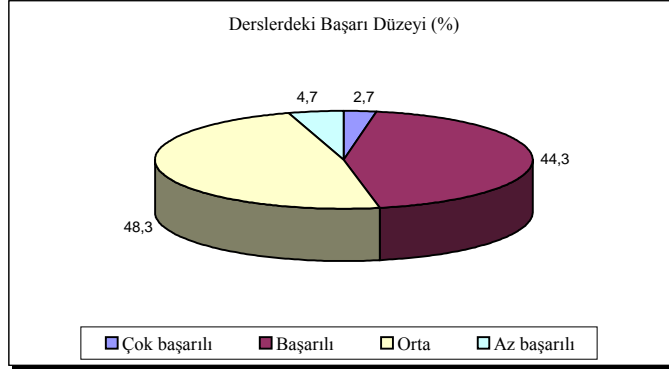
3.2.9. Öğrencisi olduğunuz bölüme karşı duyduğunuz ilgi düzeyi

Görüşme yapılan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüme karşı duydukları ilgi düzeyleri incelendiğinde; öğrencilerin %47,6'sının bölümlerine karşı ilgi düzeylerinin yüksek olduğu belirtilirken, sadece %3,4'ü ilgi düzeylerinin düşük olduğunu belirtmişlerdir.

3.2.10.Derslerdeki başarı durumu

Görüşme yapılan öğrencilerin %48,3'ü derslerdeki başarı durumlarının orta düzeyde olduğunu belirtmişler, %44,3'ü de kendilerini başarılı olarak değerlendirmişlerdir. Az başarılı olanların oranı %4,7 gibi küçük bir oran teşkil etmektedir. Öğrencilerin başarılı olmasında öğretim gördükleri bölüme karşı duydukları ilgi düzeyleri önemli bir etken olmaktadır. Bundan önceki bölümde öğrencilerin bölümlerine karşı duydukları ilgi düzeyleri ile başarı durumlarının arasında doğru orantılı bir ilişki olduğunu kabul edersek, başarı düzeylerinin de yüksek olması beklenen bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

3.2.11.Devam zorunluluğunun kalkması durumundaki eğiliminiz nasıl olur

Derslere devam zorunluluğunun kaldırılması durumunda öğrencilerin büyük bir bölümü (%69,8) derse aynı şekilde devam edeceklerini, buna karşılık öğrencilerin yaklaşık %28' i ise derslere daha az veya hiç katılmayacaklarını belirtmişlerdir. Derse devam etme konusunda devam zorunluluğunun önemli bir etken olmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 16: Derslere Devam Zorunluluğunun Kalkması Durumunda Öğrencilerin Olası Davranışları

Öğrencilerin Düşünceleri	Oran (%)
Aynı şekilde devam ederim	69,8
Daha fazla devam ederim	2,7
Daha az devam ederim	23,5
Hiç devam etmem	4,0
Toplam	100,0

3.2.12.Dersle ilgili verilen notların yeterliliği

Öğrencilerin %19,6' sını öğretim elemanlarınca verilen ders notlarını yeterli bulurken, %51,4'ü kısmen yeterli, %29,1'i yeterli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Bu oranlara göre öğrencilerin yaklaşık %70 gibi büyük bir oranı ders notlarını yeterli bulmaktadır.

Çizelge 17: Ders Notlarının (Kitap, Teksir vb.) Yeterliliği

Düşünceler	Oran (%)
Yeterli buluyorum	19,6
Kısmen yeterli buluyorum	51,4
Yeterli bulmuyorum	29,1
Toplam	100,0

3.2.13.Derslerde güncel konulara yer verilme durumu

Derslerde güncel konulara yer verilme durumu incelendiğinde öğrencilerin %18,2'si yer verildiğini, %48,6'sını kısmen yer verildiğini, buna karşılık %33,1'i güncel konulara yer verilmediğini belirtmişlerdir.

Çizelge 18: Derslerde Güncel Konulara Yer Verilme Durumu

	Oran (%)
Güncel konulara yer veriliyor	18,2
Güncel konulara kısmen yer veriliyor	48,6
Güncel konulara yer verilmiyor	33,1
Toplam	100,0

3.2.14.Dersler anlaşılır şekilde sunulmakta mıdır

Derslerin anlaşılır şekilde sunulup sunulmadığına ilişkin görüşleri incelendiğinde; elde edilen sonuçlara göre %14,5'i anlaşılır, %50,3'ü kısmen anlaşılır ve %35,2'si anlaşılır şekilde sunulmadığını belirtmişlerdir.

Çizelge 19: Ders Konularının Anlaşılır Bir Şekilde Sunulma Durumu

Ders sunum durumu	Oran (%)
Dersler anlaşılır şekilde sunuluyor	14,5
Dersler kısmen anlaşılır şekilde sunuluyor	50,3
Dersler anlaşılır şekilde sunulmuyor	35,2
Toplam	100,0

3.2.15.Derslerde öğrencinin ilgisi sürekli canlı tutulabilmekte midir

Derslerde öğretim elemanlarınca öğrencilerin ilgilerinin sürekli canlı tutulup tutulmadığına ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde; sürekli ilgili olanların oranı %8,7, kısmen ilgili olanların oranı %40,9'dur. Öğrencilerin yaklaşık yarısı ders süresince ilginin canlı tutulamadığını belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının dersin işlenişi sırasında öğrencilerin ilgisini canlı tutabilmek konusunda biraz daha dikkat etmelerinin gerekli olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 20: Ders Süresince Öğrencilerin İlgisini Canlı Tutabilme Durumu

Öğrenci ilgisinin sürekliliği	Oran (%)
Ders süresince sürekli ilgili	8,7
Ders süresince kısmen ilgili	40,9
Ders süresince ilgisiz	50,4
Toplam	100,0

3.2.16.Öğretim elemanlarının öğretim araçlarını kullanma durumu

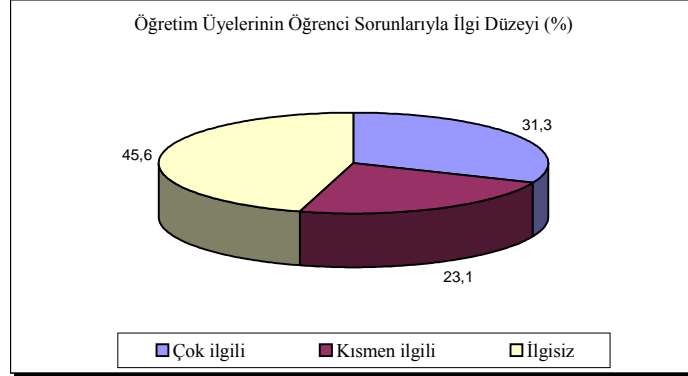
Öğrencilerin derslerine giren öğretim elemanlarının öğretim araçlarını kullanma durumlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde %1,4'ü tamamı kullanıyor, %34,7'si büyük bir bölümü kullanıyor, %16,3'ü yarısı kullanıyor şeklinde görüş belirtmişlerdir. Buna karşılık çok azı kullanıyor şeklinde düşünenlerin oranı %42,2 ve hiç kullanmıyor şeklinde düşünenlerin oranı ise %5,4'dür. Bu sonuçlara göre öğretim elemanlarının genellikle derslerde öğretim araçlarını kullandıkları söylenebilir.

Çizelge 21: Öğretim Elemanlarının Öğretim Araçlarını Kullanma Durumu

Kullanma durumu	Oran (%)
Tamamı kullanıyor	1,4
Büyük bir bölümü kullanıyor	34,7
Yarısı kullanıyor	16,3
Çok azı kullanıyor	42,2
Hiçbiri kullanmıyor	5,4
Toplam	100,0

3.2.17.Öğretim elemanlarının öğrenci sorunlarıyla ilgisi

Öğretim elemanlarının ders ve ders dışında öğrenci sorunlarıyla ilgisi konusunda öğrencilerin %31,3'ü çok ilgili, %23,1'i kısmen ilgili ve %45,6 gibi bir oranı da bu konuda ilgisiz olduklarını belirtmişlerdir.

3.2.18.Kendi bölümü tarafından verilen derslerin uygulamalarının yeterliliği

Öğrencilerin kendi bölümlerince verilen uygulamalı derslerin yeterliliği konusundaki görüşlerine bakıldığında %34,2'si yeterli olduğunu düşünürken, %65,8 gibi büyük bir oranı uygulamalı derslerin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre derslerin uygulamalı olarak yapılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Uygulamalı dersler öğrencilerin gelecekte iş hayatlarında gerekli bilgi ve deneyime sahip olmaları bakımından oldukça önemlidir. Bu dersler öğrencilerin çalışabilecekleri kamu veya özel sektör kuruluşları da dikkate alınarak planlanmalıdır.

Çizelge 23: Kendi Bölümlerine Verilen Uygulamalı Derslerin Yeterliliği

	Oran (%)
Yeterli	34,2
Yetersiz	65,8
Toplam	100,0

3.2.19.Bölüm dışında alınan derslerin yeterliliği

Anket yapılan öğrencilerin %55,0' ı kendi bölümleri dışındaki bölümlerden aldıkları derslerin yeterli, %45,0'ı yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Çizelge 24: Diğer Bölümlerden Alınan Derslerin Yeterliliği

	Oran (%)
Yeterli	55,0
Yetersiz	45,0
Toplam	100,0

3.2.20.Alınan eğitim beklentilerinize cevap verme durumu

Öğrencilerin aldıkları eğitimin beklentilerine ne ölçüde cevap verdiği ile ilgili sorulan soruya %16,1'i beklentilerine cevap verdiğini, %46,3'ü kısmen cevap verdiğini ve %37,6'sı ise alınan eğitimin beklentilerine cevap vermediğini belirtmişlerdir.

Çizelge 25: Alınan Eğitim-Öğretimin Beklentilere Cevap Verme Durumu

	Oran (%)
Evet	16,1
Hayır	37,6
Kısmen	46,3
Toplam	100,0

3.2.21. Daha iyi bir eğitim öğretim için neler gereklidir

Daha iyi bir eğitimin yapılması için nelerin gerektiği konusunda öğrencilerin görüşleri incelendiğinde uygulamalı ve pratik derslerin artırılması gerektiğini düşünen öğrencilerin oranı %74'dür. Bu görüşü mesleki bilgilerin daha yoğun verilmesi, mesleki yönden daha iyi yetişmek ve öğrencileri araştırmaya yöneltilmesinin sağlanması gerektiği görüşleri izlemektedir.

Çizelge 26: Öğrencilerin Daha İyi Bir Eğitim Konusundaki Görüş ve Düşünceleri

	Oran (%)
Öğrenciye ilgi göstermeli	27,6
Uygulamalı derslerin ve pratik çalışmanın artırılması	74,0
Mesleki bilgilerin daha yoğun verilmesi, mesleki yönden daha iyi yetişmek	68,6
Çevre ile (ilgili kişi ve kuruluşlarla) ilişki ve iletişimin kurulması	39,3
Derslerde görsel materyallerin kullanımının artırılması	52,1
Öğrencilere yönelik çalışma odası oluşturulması	24,2
Derslere ait ders kitaplarının olması	21,9
Öğrencileri araştırmaya yöneltilmesinin sağlanması	52,9

3.2.22. Sınıf mevcudunun kalabalık olma durumu

Anket yapılan öğrencilerin sınıf mevcudunun kalabalık olma durumu ile ilgili görüşleri incelendiğinde kalabalık olmadığını düşünenlerin oranı %63,8 iken, kalabalık olduğunu düşünenlerin oranı %36,5'dir. Bu sonuçlara göre fakültedeki sınıf mevcutlarının iyi bir eğitim-öğretim için ideal olduğu söylenebilir.

Çizelge 27: Öğrencilerin Sınıfların Kalabalık Olup-Olmaması ile İlgili Görüşleri

	Oran (%)
Evet	36,5
Hayır	63,8
Toplam	100,0

3.2.23. İdeal bir sınıf mevcudunun kaç kişi olması gerektiği

İdeal bir sınıf mevcudunun kaç kişi olması gerektiği ile ilgili sorulan soruya öğrencilerin %52,8'i 21-30 kişilik sınıf mevcudu, %27'si 10-20 kişilik sınıf mevcudunun ideal olduğunu belirtmişlerdir.

Çizelge 28. İdeal sınıf mevcudu

Kişi	Oran(%)
10-20	27
21-30	52,8
31-40	15,7
41-50	3,5
51+	1,0
Toplam	100,0

3.2.24.Yüksek lisans ve doktora eğitimi yapmak isteđi

Görüşme yapılan öğrencilerin %59,4'ü lisans üstü eğitim yapmak istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin lisans üstü eğitim yapma istekleri öğrencilerin kendilerini geliştirme isteğinde olmaları ve nitelikli eleman yetişmesi açısından olumlu bir sonuçtur.

Çizelge 29: Öğrencilerin Lisansüstü Eğitim Yapma İstekleri

	Oran (%)
Evet	59,4
Hayır	40,6
Toplam	100,0

3.2.25.Tarımsal işletme kurma durumunda yeterli bilgiye sahip olma durumu

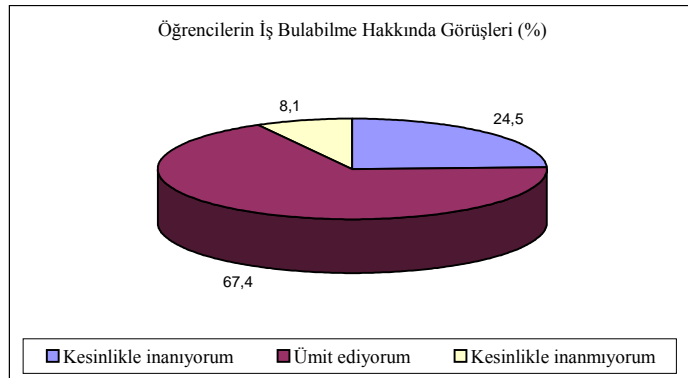
Görüşme yapılan öğrenciler “Şu anda veya mezun olduktan sonra bir tarımsal işletme kurma ve çalıştırma konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?” şeklinde sorulan soruya %49,7'si belirli ölçüde, %6,8'i tamamıyla katılıyorum ve %16,3'ü ise yeterli bilgiye sahip olmadıkları şeklinde görüş bildirmişlerdir. Yeterli bilgiye sahip olmama oranının Türkiye ortalaması %30,8 olduğuna göre fakültedeki (%16,3 oranı ile) öğrenciler bu konuda Türkiye ortalamasına göre daha olumlu düşünülmektedirler.

Çizelge 30: Mezun olduktan sonra bir tarımsal işletme kurma konusunda yeterli bilgiye sahip olma durumu

	Oran (%)
Evet tamamıyla	6,8
Belirli ölçüde	49,7
Çok az	27,2
Hayır sanmıyorum	16,3
Toplam	100,0

3.2.26.Mezuniyet sonrası iş bulabilme durumu

Anket uygulanan öğrencilerin %67,4'ü mezun olduktan sonra mesleği ile ilgili iş bulabilme konusunda pozitif düşünürken, %24,5'i mutlaka iş bulabileceklerini ve %8,1 gibi küçük bir oranı bu konuda karamsar olduklarını belirtmişlerdir. Bu oranlara göre öğrencilerin çok büyük bir bölümü bu konuda olumlu düşünülmektedirler.

3.2.27.Mezuniyet sonrası çalışmayı düşündüğü alan

Görüşme yapılan öğrencilere mezun olduktan sonra çalışmayı düşündükleri alan ile ilgili görüşleri sorulduğunda öğrencilerin %39,2'si özel sektörde, %21,9'u bu konuda özel bir tercihlerinin olmadığını, %19,3'ü kamuda çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Tarımla ilgili kendi özel işini kurmak isteyenlerin oranı %13,2,

tarım dışı alanda kendi özel işini kurmak isteyenlerin oranı %10,4'dür. Bu oranlar dikkate alındığında öğrencilerin büyük bir bölümü kendi mesleği ile ilgili iş bulma isteğindeyken, çok az bir bölümü (%10,4) tarım dışı alanda çalışmak istemektedirler.

Çizelge 32. Mezuniyet Sonrası Çalışma

Görüşler	Oran(%)
Kamuda ziraat mühendisi	19,3
Özel sektörde ziraat mühendisliği	39,2
Akademik kariyer	17,2
Tarımla ilgili kendi özel işini kurmak	13,2
Tarım dışı alanda kendi özel işini kurmak	10,4
Özel bir tercihim yok	21,9

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bir zamanların gözde mesleklerinden olan ziraat mühendisliği Türkiye'nin gelişen ekonomilere ayak uydurmaya çalışma sürecinde cazibesini yitirmektedir. Genç nüfusun tercihleri giderek gelişen sanayi kollarında yer alan mesleklere doğru kaymaktadır. Bunun sonucu olarak ziraat mühendisliği öğrenci tercihlerinin sonlarında yer almaktadır. Ziraat fakültelerinin üniversite diploması edinmek amacıyla tercih edilmesi de halk arasında mesleğin imajını olumsuz etkilemektedir.

Bu mesleğin tekrar eski cazibesine kavuşabilmesi için iş alanlarının mutlaka artırılması gerekmektedir. Özellikle tarımsal faaliyette bulunan gerek özel gerekse kamu kuruluşlarında ziraat mühendislerinin istihdam edilmesi sağlanmalıdır. Üreticiye her türlü desteği sağlayan ve onların sorunlarını çözmek için varolan üretici örgütlerinin kadrolarını ziraat mühendisleri ile güçlendirmeleri hem üretici açısından fayda getirecektir hem de mezunlara da iş imkanı olacaktır. Özellikle meslek olarak çiftçiliği seçmeyi düşünen veya çiftçi olanların böyle bir eğitimden geçirilerek üretim yapması Türkiye tarımına olumlu katkılar getirecektir.

Ziraat meslek liselerinden mezun olan öğrenciler ilgili devlet kuruluşlarına teknisyen olarak atanmaktadır. Bu öğrenciler daha sonraki yıllarda ziraat fakültelerine girerek buldukları kuruluştaki mühendis olarak istihdam edilmektedir. Dolayısıyla bu kuruluşların mühendis ihtiyacı kendi içinden karşılanmaktadır. Bu konumda olan teknisyenler kazandıkları ziraat fakültelerinin bulunduğu illere atanmakta ve her türlü kolaylık sağlanmaktadır. Kadroların bu şekilde doldurulması ziraat fakültelerinden mezun olan diğer öğrencilerin ilgili kamu kuruluşlarına girmesini zorlaştırmaktadır.

Türkiye'deki ziraat fakültelerinin birbiri ardına açılması zaten iş bulmakta zorluk çeken mezunlarını durumunu daha da kötüleştirmektedir. Yurt genelinde bölgesel planlamalar yapılarak fakülte sayıları azaltılmalıdır. Böylece bölgede kurulan ziraat fakültesi o bölgenin ihtiyaçları üzerinde yoğunlaşarak tarımsal sorunlara daha etkin çözümler getirebilecektir.

Mevcut ziraat fakültelerinin ihtiyaçları karşılanmadan açılan ziraat fakülteleri verdikleri uygulamalı ve teorik eğitimle de yetersiz kalabilmektedir. Bu da mezun olan öğrencilerin kalitesini düşürmektedir. Uygulamalı dersler bu meslek için son derece önemli olduğundan bu olanaklar artırılmalıdır. Öğrencilerin gelişen teknolojilerden yararlanmaları sağlanmalıdır. Ayrıca fakültelerdeki sosyal imkanlar artırılarak öğrencilerin dersler dışında kalan zamanları değerlendirmeleri sağlanmalıdır. Böylece bu fakülteler sosyal yönlerden de cazip hale getirilmelidir.